

Startside>Lovgivning og retspraksis>National lovgivning

Den originale sprogudgave af denne side [de](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

tysk

Swipe to change

National lovgivning

Østrig

Indledning — Denne side giver oplysninger om det østrigske retssystem og giver et overblik over østrigsk ret.

Der findes ingen officiel oversættelse af den sprogudgave, du ser.

Her kan du få adgang til en maskinoversat udgave af indholdet. Vær opmærksom på, at oversættelsen kun tjener til at give læseren en kontekst. Indehaveren af siden påtager sig intet som helst ansvar for kvaliteten af den maskinoversatte tekst.

-----dansk-----bulgarskspansk tjek kisk estisk græsk fransk kroatisk italiensk lettisk litauisk ungarsk maltesisk nederlandsk
polsk portugisisk rumænsk slovakisk slovensk finsk svensk

Retskilder

Østrigsk ret er for størstedelens vedkommende skreven ret. Sædvaneret spiller derimod kun en meget lille rolle. Afgørelser truffet af de øverste domstole udstikker vigtige rettesnore for rets anvendelsen og har stor betydning, men retspraksis anerkendes ikke formelt som retskilde.

Ifølge **østrigsk forfatningsret** er de alment anerkendte folkeretlige regler en del af østrigsk forbundsret, og **folkeretlige traktater** gennemføres i østrigsk ret med eller uden specifik lovgivning. Traktatbestemmelsers placering i det nationale retssystem afhænger af indholdet.

Folkeretlige traktater, der ændrer eller supplerer forfatningen, skal vedtages af Østrigs nationalråd (*Nationalrat*) med samme kvalificerede flertal som forbundsforfatningslove. Traktater, der ændrer eller supplerer lovgivning, kræver samme flertal som almindelig lovgivning.

Folkeretlige traktater indgås principielt af forbundspræsidenten på forslag af forbundsregeringen eller en forbundsminister med bemyndigelse fra regeringen. Politiske traktater og traktater, der ændrer eller supplerer loven, skal forhåndsgodkendes af nationalrådet. Forbundspræsidenten kan bemyndige forbundsregeringen eller de ansvarlige medlemmer af regeringen til at indgå visse former for folkeretlige traktater, der hverken er af politisk art eller ændrer eller supplerer loven.

Ud over den nationale forbunds(forfatnings)ret har de **ni delstater** i henhold til den østrigske forbundsforfatning hver sin **delstats(forfatnings)ret**.

Delstatsforfatningsretten skal være i overensstemmelse med forbundsforfatningsretten og er derfor **underordnet** denne. En sådan rangorden findes dog principielt ikke mellem bestemmelser i forbunds- og delstatslovgivningen. Delstaterne har på de områder, der hører under deres kompetence, siden 1988 haft beføjelse til at indgå folkeretlige traktater. Udenrigsanliggender varetages dog stadig primært på forbunds niveau.

Lovgivningsmæssige instrumenter — retskildernes hierarki

Forbundsforfatningslovgivning skal vedtages af et flertal på to tredjedele af de afgivne stemmer i nationalrådet, og mindst halvdelen af medlemmerne skal være til stede. Lovgivningen skal udtrykkeligt være angivet som en "forfatningslov" eller "forfatningsbestemmelse".

Bestemmelser i forbundslovgivningen kræver, at mindst en tredjedel af nationalrådets medlemmer er til stede, og at der er et simpelt flertal af de afgivne stemmer.

1. Forbundsforfatningens grundprincipper

Følgende grundprincipper i forbundsforfatningen er de vigtigste bestemmelser i det østrigske retssystem:

- det demokratiske princip
- princippet om magtens deling
- retsstatsprincippet
- det republikanske princip
- forbundsstatsprincippet
- det liberale princip.

Tilsammen danner disse principper den **forfatningsmæssige grundstruktur**.

De er afgørende ud fra et forfatningsmæssigt synspunkt. Der er tale om en grundlæggende forfatningsændring og en **forpligtelse til at afholde en folkeafstemning**, såfremt en **ændring af forfatningen** medfører, at et af de grundlæggende principper, som forfatningen hviler på, tilsidesættes, eller forholdet mellem disse principper forskydes på afgørende vis.

2. Primær og sekundær EU-ret

Med **Østrigs tiltrædelse af EU** den 1. januar 1995 var det nødvendigt med en grundlæggende ændring af den østrigske forbundsforfatning. Østrigs retssystem har siden tiltrædelsen ikke kun været bestemt af østrigsk forfatningsret, men også af EU-retten. Den fremherskende opfattelse er, at **EU-retten går forud for national ret**, også almindelig forbundsforfatningsret, men ikke forud for forbundsforfatningens grundprincipper.

3. "Almindelig" forbundsforfatningsret

Forfatningsretten opstiller "spillereglerne" for den politiske proces, idet den fastsætter:

- lovgivningsproceduren
- de øverste organers stilling i staten
- det indbyrdes forhold mellem forbundsstat og delstater, når det gælder lovgivning og håndhævelse
- domstolens kontrol med statens handlinger.

4. Forbundslove

Forfatningens grundprincip om retsstaten binder hele den udøvende magt i forvaltningen og retsplejen til loven. Forbundsforfatningen fastsætter fordelingen af lovgivningsbeføjelser mellem forbundsstaten og delstaterne.

5. Bekendtgørelser

Bekendtgørelser (*Verordnungen*) er **generelle forskrifter, der udstedes af forvaltningsmyndigheder**, og som er bindende for alle borgere. Forfatningen giver en generel hjemmel til at vedtage gennemførelsesbekendtgørelser, som præciserer de regler, der er fastsat i mere generelle bestemmelser, normalt i almindelige love. Bekendtgørelser kan kun ændre eller supplere loven, når forfatningen giver udtrykkelig hjemmel hertil.

6. Kendelser

Kendelser (*Bescheide*) er primært forvaltningsinstrumenter til gennemførelse af love, som er rettet til en eller flere nærmere angivne personer.

Institutionelle rammer

Lovgivningsmagten

Forbundsforfatningen fordeler kompetencen mellem forbundsstat og delstater og de forskellige organer, der deltager i lovgivningsprocessen.

Nationalrådet (*Nationalrat*) vedtager forbundslove, som regel med deltagelse af **forbundsrådet** (*Bundesrat*). De 183 medlemmer af nationalrådet vælges ved direkte valg, mens medlemmerne af forbundsrådet vælges af landdagene (*Landtage*). Forbundsrådet har som udgangspunkt kun en indsigelsesret.

Lovgivningen i delstaterne vedtages af delstatsparlamenterne.

Lovgivningsprocedure

Forslag til forbundslove kan fremsættes for nationalrådet:

af dets medlemmer (*Initiativantrag*)

af forbundsregeringen (*Regierungsvorlage*)

af forbundsrådet.

Et borgerinitiativ kan i øvrigt fremsættes for nationalrådet, hvis det er underskrevet af 100 000 stemmeberettigede eller en sjettedel af de stemmeberettigede borgere i tre delstater.

I praksis fremsættes de fleste **lovforslag** af **forbundsregeringen**. Lovforslag fra forbundsregeringen skal vedtages enstemmigt af forbundsregeringen (i ministerrådet). De udarbejdes af den ansvarlige minister, og inden de godkendes af regeringen, indhentes kommentarer fra andre organer, f.eks. delstaterne eller interessegrupper.

Når lovforslagene er vedtaget i nationalrådet, skal de godkendes af forbundsrådet (forbundsfinanslove skal dog ikke forelægges forbundsrådet).

Forbundskansleren forelægger så præsidenten forslaget til **stadfæstelse**.

Nationalrådet kan beslutte at sende et forslag til folkeafstemning. Et flertal af medlemmerne af nationalrådet kan også kræve en folkeafstemning.

Lovforslaget, som allerede er vedtaget af nationalrådet, skal så godkendes ved en **folkeafstemning**, inden det stadfæstes. En grundlæggende forfatningsændring kræver også en folkeafstemning.

Præsidenten bekræfter, at et lovforslag er vedtaget i overensstemmelse med forfatningen, ved at underskrive det. Denne **stadfæstelse** kontraheres af forbundskansleren.

Derefter bekendtgøres forbundslovene i Østrigs lovtidende (*Bundesgesetzblatt*). Medmindre det er udtrykkeligt fastsat i en forbundslov, at den gælder med tilbagevirkende kraft, eller at den gælder fra en bestemt dato, træder den i **kraft** dagen efter dens offentliggørelse i lovtidende og udgivelsen af den pågældende udgave af lovtidende.

En lov kan ophæves enten udtrykkeligt (formel ophævelse) eller ved vedtagelse af ny lovgivning, der indholdsmæssigt er i strid med den ældre bestemmelse (faktisk ophævelse). En specialregel går forud for en generel regel. Det kan også fastsættes i en retsforskrift, hvor længe den er gyldig.

Juridiske databaser

Østrigs retsinformationssystem (Rechtsinformationssystem des Bundes) (RIS), der koordineres og drives af forbundsministeriet for digitale og økonomiske forhold, giver onlineadgang til østrigsk lovgivning.

Er der gratis adgang til databasen?

Der er gratis adgang til **Østrigs retsinformationssystem** (RIS).

Kort beskrivelse af indholdet

Østrigs retsinformationssystem indeholder oplysninger om følgende temaer:

Forbundslove

Konsoliderede forbundslove

Den officielle udgave af Østrigs lovtidende (*Bundesgesetzblatt*) tilbage til 2004

Østrigs lovtidende (*Bundesgesetzblatt*) 1945-2003

Lovtidender 1848-1940

Samlinger af love og bekendtgørelser fra perioden 1740-1848 (ekstern)

Tyske lovtidender 1919-1945 (ekstern)

Lovforslag, som er sendt til høring (*Begutachtungsentwürfe*)

Regeringslovforslag (*Regierungsvorlagen*).

Delstatslove

Delstaternes lovgivning i en konsolideret udgave

Autentiske og ikke-autentiske udgaver af delstaternes lovtidender (forskellige perioder).

Kommunale love: visse retsregler for kommunerne i følgende delstater:

Kärnten (alle kommuner)

Niederösterreich

Oberösterreich

Salzburg

Steiermark

Wien.

Retspraksis

Forfatningsdomstol (*Verfassungsgerichtshof* — VfGH)

Forvaltningsdomstol (*Verwaltungsgerichtshof* — VwGH)

Forvaltningsdomstolens fortegnelse over retsakter (*Normenliste*)

De almindelige domstole (øverste domstol (*Oberste Gerichtshof* — OGH), øverste regionale domstole (*Oberlandesgerichte* — OLG), regionale domstole (*Landesgerichte* — LG), distriktsdomstole (*Bezirksgerichte* — BG), øverste patent- og varemærkedomstol (*Oberster Patent- und Markensenat* — OPMS), udenlandske afgørelser (*ausländische Entscheidungen* — AUSL))

Forbundsdomstol i forvaltningsretlige sager (*Bundesverwaltungsgericht* — BVwG)

Regionale forvaltningsdomstole (LVwG)

Forbundsdomstol i skatte- og afgiftsretlige sager (*Bundesfinanzgericht* — ekstern)
Databeskyttelsesmyndighed (*Datenschutzbehörde*) (før 2014: *Datenschutzkommission*)
Disciplinærnævn (*Disziplinarkommissionen*), øverste disciplinærnævn (*Disziplinaroberkommission*), ankenævn (*Berufungskommission*)
Tilsynsmyndighed for personalerepræsentation (*Personalvertretungsaufsichtsbehörde*) (før 2014: *Personalvertretungs-Aufsichtskommission*)
Ligestillingskommissioner (*Gleichbehandlungskommissionen*) fra 2014
Ligestillingskommissioner (*Gleichbehandlungskommissionen*) fra 2008 (ekstern)
Finansiell dokumentation (*Finanzdokumentation*), uafhængig domstol for finansielle anliggender (*Unabhängiger Finanzsenat* — ekstern)
Uafhængige forvaltningsdomstole — udvalgte afgørelser 1991-2013
Asylret (*Asylgerichtshof* — AsylGH) — juli 2008-2013
Uafhængig forbundsdomstol for asylsager (*Unabhängiger Bundesasylsenat*) — udvalgte afgørelser fra 1998 til udgangen af juni 2008
Miljødomstol (*Umweltsenat*) — udvalgte afgørelser 1994-2013
Forbunds-kommunikationsnævn (*Bundeskommunikationssenat*) — udvalgte afgørelser 2001-2013
Tilsynsmyndigheder for offentlige indkøb (*Vergabekontrollbehörden*) — udvalgte afgørelser frem til 2013
Domme afsagt af den øverste domstol og kassationsdomstolen i civile sager og straffesager (1885-1897) (ekstern)
Samling af afgørelser fra den øverste domstol i det østrig-ungarske kejserrige (*Reichgericht*) 1869-1918 (ekstern)
Samling af afgørelser fra den østrigske forfatningsdomstol 1919-1979 (ekstern)
Samling af afgørelser fra den østrigske forvaltningsdomstol 1876-1934 (ekstern).

Andre publikationer:

Prøvelsesforskrifter som omhandlet i handels- og industriloven (*Prüfungsordnungen gemäß Gewerbeordnung*)
Officielle erklæringer fra socialsikringsmyndighederne (*Amtliche Verlautbarungen der Sozialversicherung*) — autentiske fra 2002
Strukturelle sundhedsplaner (strukturel sundhedsplan for Østrig (*Österreichischer Strukturplan Gesundheit* — ÖSG), strukturel sundhedsplan for delstaterne (*Regionaler Strukturplan Gesundheit* — RSG))
Officielle veterinærrapporter (*Amtliche Veterinärnachrichten* — AVN) fra den 15. september 2004.

Anordninger (Erlasse)

Dekreter fra forbundsministerier
Direktiver og dekretter fra forbundsfinansministeriet (ekstern)
Dekreter fra forbundsministeriet for arbejde, sociale anliggender, sundhed og forbrugerbeskyttelse vedrørende socialsikring (ekstern).

Austrian Laws (østrigske love)

Visse østrigske love foreligger også på engelsk.

Yderligere oplysninger

Yderligere oplysninger findes på webstedet for [Østrigs retsinformationssystem](#).

Sidste opdatering: 13/09/2021

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.